FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 19 — CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, JANUARY 28, 1963 — ŠTEV. LXI — VOL. LXI

Amerika je podpiranja tujine sita do grla

Predlogu za podpiranje v novem zveznem proračunu bo v Kongresu predla trda.

WASHINGTON, D.C. — Predlog za podpiranje tujine bo letos naletel na še večje težave kot lani. Najprvo je predsednik Kennedy imenoval poseben odbor, ki naj pregleda uspehe dosedanjega podpiranja in način dela federalnih agencij, ki se pečajo z razdeljevanjem podpor. Odbor obstoja iz 10 članov, predseduje mu general Clay. Predsednik je povabil pretekli teden odbor na razgovor, potem pa je odbor začel takoj zasedati. Upa, da bo svoje delo končal še ta teden in potem poročal predsedniku. V odboru je nekaj članov, ki gledajo zelo kritično na sedanji sistem podpiranja.

Podpiranju grozi nevarnost tudi od strani novega odbora za zunanje zadeve predstavniškega doma. Republikanci so namreč imenovali v ta odbor pet novih kongresnikov, ki so vsi v načelu proti podpiranju in bodo skušali posamezne postavke znižati, kolikor se bo le dalo.

Ali se jim bo administracija odločno upirala, je odprto vprašanje. Agencijo za podpiranje vodi namreč sedaj bivši direktor za federalni proračun Bell, ki je pred senatnim odborom kar odkrito priznal, da je treba podpiranje omejiti. Ako tako misli, se ne bo vneto boril na primer proti kongresniku Passmanu, ki hoče podpiranje vsako leto potisniti pod znesek $2.5 bilijona. Morda ga bo letos hotel še bolj priškarjati.

Egipt plačuje dolgove!

KAIRO, Egipt. — To je tako redka stvar, da jo je treba zabeležiti. Naser je namreč obljubil na koncu sueške afere, da bo lastnikom sueškega kanala v petih letih izplačal $81.2 milijona kot odškodnino za delnice. Pred kratkim je plačal zadnji obrok. Sueška kanalska kompanija ni pri tem odrezala slabo. Zunaj Egipta je imela spravljenega premoženja za $167 milijonov. Od Egipta pa je dobila toliko, da je imela vsega skupaj skoraj $250 milijonov. Vrednost njenih delnic so pa v času nacijonalizacije cenili le na kakih $200 milijonov.

Naser je torej s svojim postopkom prav prijetno iznenadil svobodni svet. Pokazal je pa tudi, da njegovi pilotje znajo lepo voditi tudi največje ladje skozi kanal, česar ni svoj čas nihče pričakoval.

Sueška afera bi bila sedaj poravnana. Odprta je samo še ena točka: Naser ne pusti skozi kanal izraelskih ladij, pa bi jih moral, ker ga v tem oziru veže mednarodna pogodba iz preteklega stoletja. Velike države so pa na to kršitev pogodbe že čisto pozabile, ker na pogodbi niso naravnost zainteresirane.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma jasno in mrzlo. Najvišja temperatura 18. Danes zjutraj ob sedmih je bilo —9.

Novi grobovi

Agnes Racecic

Po dolgi bolezni je preminula na domu matere na 19900 Tyronne Ave. 32 let stara Agnes Racecic, rojena v Clevelandu. Zapušča mater Matildo Ogrinc, brate Adolpha, Johna, Martina, sestre Frances Holsinger, Emmo Moore in Matildo. Bila je članica Društva Janeza Krstnika št. 37 ABZ. Pogreb bo v sredo zjutraj ob osmih iz Jos Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Kristine ob devetih, nato na Kalvarijo.

John Zimerman

V St. Vincent Charity bolnišnici je preminul v petek 61 let stari rojak John Zimerman s 3546 E. 80 St., doma iz Kumpolj v fari Boštanj na Dol., od koder je prišel leta 1921 v Ameriko. Zaposlen je bil pri American Steel& Wire Co. in bil član Društva sv. Jožefa št. 146 KSKJ, Društva Bled št. 20 SDZ in Društva Najsv. Imena fare sv. Lovrenca. Zapustil je ženo Frances, roj. Urbancic, sestro Mary Paulin, nečaka in nečakinje. Pogreb bo jutri zjutraj ob 8.30 iz L. Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Gašper Korče

Pogreb pok. Gašperja Korče, o katerega smrti smo poročali pretekli petek, bo danes popoldne ob 1.30 iz Grdinovega pogreb. zavoda na Highland Park pokopališče. Pokojnik je bil rojen na Verdu pri Vrhniki, od koder je prišel po letu 1890 v Ameriko, okoli leta 1900 pa v Cleveland. Bil je dober igralec na harmoniko in na klavir. Tudi njegov oče je bil znan igralec harmonike. Igral je med drugim tudi na poroki pok. Johna in pok. Mary Grdina. Po svojem prihodu v Cleveland je odprl gostilno na oglu Norwood Rd. in St. Clair Ave., kjer je sedaj Norwood Appliance & Furniture. Od tam se je preselil v Collinwood in vodil Korce's Cafe na oglu Hale Ave. in E. 152 St. do prohibicije. Nato se je umaknil iz javnega življenja. Lansko poletje je bil na obisku v Sloveniji. Hotel je iti tudi letos, toda to mu ni bilo več dano.

— Greenlandija je pokrita s 647 kubičnimi miljami ledu.

Kennedy je preprečil štrajk pri Boeing Co.

Predsednik Kennedy je na osnovi Taft-Hurtley zakona začasno preprečil štrajk v tovarnah raket Minuteman.

SEATTLE, Wash. — Delavstvo v podjetjih Boeing Co. je sklenilo začeti v soboto zjutraj štrajk v tukajšnjih velikih tovarnah, kjer izdelujejo znane medcelinske rakete Minuteman, glavno ameriško orožje te vrste. Na predsednikovo odredbo je zvezno pravosodno tajništvo doseglo od sodnika W. J. Lindberga, da je delavstvu za 10 dni štrajk odpovedal, v tem času pa bo lahko uporabilo določbo Taft-Hurtley zakona o odložitvi štrajka za 80 dni. Zadevno zaslišanje pred sodnijo je določeno na 1. februar.

Predsednik Združenih držav J. F. Kennedy se je odločil poseči v štrajk šele, ko je dobil poročilo posebne komisije, da bi bil štrajk nevaren narodni obrambi.

Jedro spora med Mednarodno zvezo strojnikov in podjetjem Boeing Co. predstavlja zahteva unije po takozvani "zaprti delavnici", na osnovi katere mora postati vsak delavec po določenem času član unije ali pa mora iti iz podjetja. Podjetje se tej zahtevi unije upira kljub poskusu posredovanja od strani zvezne vlade.

Boeing Co. izdeluje poleg raket Minuteman tudi znane jet tankerje KC-135 za strategično vojno letalstvo, Vertol helikopterje in sodeluje pri Apollo vesoljskem programu za potovanje prvega človeka na Luno. Štrajk bi močno prizadel redno delo in produkcijo na vseh teh poljih.

Šerif Sweeney umrl

CLEVELAND, O. — V petek je nenadno umrl 84 let stari šerif Cuyahoga okraja Joseph M. Sweeney. Našli so mrtvega v njegovem stanovanju, kjer je živel sam za sebe.

J. M. Sweeney je bil v policijski službi skoro 60 let. Prišel je leta 1903 v Cleveland iz Chicaga in vstopil v mestno policijo. Leta 1941 je stopil kot inspektor detektivov v pokoj, nato pa je bil imenovan za okrajnega šerifa, ko je ta nenadno umrl. Na to mesto je bil nato stalno vedno znova izvoljen.

Njegovega naslednika bo imenovala okrajna demokratska stranka. Med večjim številom kandidatov je tudi slovenski rojak John L. Kocevar, načelnik oddelka za nadziranje izvrševanja zakonov o prodaji alkoholnih pijač v Clevelandu.

Varčevati je treba, pravijo na Kapitolu, kako, pa še ne vedo!

WASHINGTON, D.C. — Načrt za novi federalni proračun je sprožil cel val izjav senatorjev in kongresnikov, ki se vsi strinjajo v tem, da je treba proračun zmanjšati, kako, pa ne povedo. Pesimisti trdijo, da je vse to le običajno prazno govorjenje, ki ga lahko poslušajo vsako leto.

Opozarjajo na sledeče okoliščine: $75 bilijonov izdatkov obstoja iz takih postavk, ki se jih nihče noče dotakniti; so to izdatki za narodno obrambo, za preiskovanje vesolja in za obrestovanje federalnih dolgov. Ostane torej le dobrih $20 bilijonov, pa tudi ti vsebujejo izdatke, ki so že davno obvezni za administracijo, kot na primer plače za federalne uradnike. Kar se tiče materijalnih federalnih izdatkov, ima vsaka postavka svoje zagovornike v senatorjih in kongresnikih, ki so zainteresirani, da dobijo tudi njihove države odnosno volivni okraji nekaj drobtinic iz federalne blagajne.

Ne zgodi se redko, da danes rohni kongresnik ali senator proti "razmetavanju" federalnih dohodkov, jutri pa vneto zagovarja tiste izdatke, ki koristijo njegovim volivcem. Z varčevanjem ne bomo torej tudi letos dosegli nobenega uspeha.

Četrt milijona več brezposelnih v Britaniji

LONDON, Vel. Brit. — Delavsko ministrstvo je objavilo, da je doseglo število brezposelnih v Veliki Britaniji 814,000, največ od leta 1947, ko je industrija zaradi pomanjkanja kuriva skoro obstala.

Število brezposelnih je v zadnjem mesecu naraslo za preko 248,000 in povzroča precejšnjo zaskrbljenost v vladnih in gospodarskih krogih.

Billie Sol Estes dobil osem let zapora

TYLER, Tex. — Billie Sol Estes je bil zaradi prevar obsojen na osem let zapora. Sodišče je priziv zavrnilo in Estes je napovedal priziv na višje sodišče.

KONGRES HOČE VEDETI KAJ POČENJAJO RDEČI NA KUBI

Kongresni odbori zahtevajo od zvezne vlade podatke o položaju na Kubi in skušajo dognati, v koliko so vesti o nagli izgradnji otoka v vojaško-politično oporišče Sovjetske zveze resnični. – Državni tajnik Rusk je izjavil, da Amerika ne more za stalno trpeti, da bi obstojal na Kubi komunistični režim s podporo sovjetskega vojaštva.

WASHINGTON, D. C. — Debata o položaju na Kubi se je čez konec tedna preje poglobila kot popustila. Najmanj trije odbori Senata skušajo dobiti podatke o dejanskem stanju na otoku. Pretekli teden je zahteval te podatke pododbor Senata za Latinsko Ameriko, ki mu načeluje sen. W. Morse. Temu odboru sta poročala med drugimi tudi državni tajnik Rusk in načelnik Osrednje obveščevalne službe McCone. Sen. John Stennis, načelnik pododbora za pripravljenost, je takoj potem, ko je slišal to poročilo odredil lastno preiskavo. Sen. George Aiken iz Vermonta, najstarejši republikanec v zunanjepolitičnem odboru Senata, je dejal: "Izredno močno vojaško in politično oporišče na Kubi — močnejše, kot je bilo pred 6 meseci." Podobno se je izrazil o tem demokrat sen. Symington.

"Poročila, ki sem jih dobil, kažejo, da stalna navzočnost in krepitev vojaške moči na Kubi naglo spreminja Castrove sile v drugo najmočnejšo vojaško silo v hemisferi. Ker so te sile pod nadzorom sovražnih vodnikov komunistične Rusije, je nujno, da skrbno preiščemo, kakšno nevarnost predstavljajo za nas in pretehtamo stanje naše lastne vojaške pripravljenosti za zavarovanje pred to nevarnostjo..." je izjavil sen. Stennis.

Pododbor bo začel zasliševanja nekako v dveh tednih za zaprtimi vrati. Med drugim bo skušal preveriti tudi vesti, da imajo Rusi na Kubi dve celi diviziji z vsemi potrebnimi pomožnimi enotami.

Načelnik Republikanske stranke W. Miller je izjavil, da imajo Rusi na Kubi toliko atomskega orožja, da lahko "poženejo streho s Kennedyevega bivališča v Palm Beachu v Floridi."

Sen. Keating iz New Yorka navaja, da imajo Rusi na otoku najmanj 20,000 mož z vsem potrebnim orožjem. Hal Hedrix v "The Miami News" ceni število ruskih vojakov na Kubi celo na 33,000. Podobne izjave so dali tudi begunci, ki so koncem tedna prišli sem s Kube. Med tem številom naj bi bili štirje borbeni odredi z vsem potrebnim težkim orožjem in lastnimi MIG letali. V vsakem naj bi bilo okoli 4,000 mož.

Kuba ne sme postati stalno rusko oporišče

Državni tajnik Dean Rusk je včeraj na televiziji izjavil, da Združene države ne morejo dovoliti, da bi Kuba postala stalno oporišče komunizma na zanodni poluti pod zaščito sovjetske oborožene sile. Priznal je navzočnost ruskih čet na otoku in sposobnost sovjetskih letal na Kubi za prenos atomskih bomb.

* * *

Izgleda, da imajo sovjetske čete na Kubi dve nalogi: pomagati braniti otok v slučaju napada od zunaj, upravljati moderno rusko orožje, vežbati Kubance v njegovi uporabi, pa varovati tudi Fidela Castra pred uporom Kubancev proti komunistični oblasti in sovjetski nadvladi.

Sovjeti grade na otoku vrsto modernih letališč, ki jih v slučaju vojne lahko uporabljajo sovjetski bombniki na poletu proti Združenim državam ali pa na poti domov po napadu na ozemlje Združenih držav. V tem slučaju bi ta letališča igrala podobno vlogo, kot jo igrajo ameriška letališča v Španiji, Turčiji in drugod ob robu Sovjetske zveze.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Tu je v pripravljenosti odred kakih 2000 vojakov, ki pojdejo kot okrepitev na Sev. Borneo, če se izkaže vest o zbiranju indonezijskih prostovoljcev na meji protektoratov Sev. Borneo, Brunei in Saravak za resnično.

SAIGON, J. Viet. — Peiping je včeraj objavil oster napad na Združene države, češ, da sabotirajo premirje v Laosu. Dejanski položaj je prav obraten. Premirje sabotirajo v polnem obsegu komunisti.

MOSKVA, ZSSR. — Ameriški poslanik Kohler je bil včeraj pri zunanjem ministru Gromiku, predno je odletel na poročanje v Washington.

HAVANA, Kuba. — Vlada je objavila, da je odkrila dve skupini vohunov, ki so delali po nalogu ameriške Osrednje obveščevalne službe. Ena skupina naj bi bila povezana preko ameriškega oporišča v Guantanamo, druga pa preko Miami. Prijeli so menda skupno 36 oseb.

Iz Clevelanda in okolice

Raznašalca iščemo—

Uprava AD išče raznašalca za okolico Newton Ave., Locherie Ave., Meredith Ave., Pasnow Ave., Rosecliff Ave., Naumann Ave., Ormiston in Tyronne Ave. Kličite HE 1-0628. — Naročnike AD v tem predelu obveščamo, da bodo list začasno prejemali po pošti, ker si je raznašalec zlomil nogo in ni bilo mogoče takoj dobiti drugega.

Zbiratelji znamk—

V soboto, 2. feb., od opoldne do 10. zvečer in v nedeljo, 3. feb., od 11. dop. do 5. pop. bo v Sheraton-Cleveland hotelu letna razstava znamk. Prireja jo Cleveland Stamp Club. Vstop prost.

Zanimivo predavanje—

"Prijatelji euclidskih knjižnic" so povabili Vincenta Sheean, odličnega poznavalca Indije in znanega predavatelja v nedeljo 3, feb., ob treh popoldne v Euclid Senior High School. Predaval bo o "Borbi za premoč v Aziji". Vstopnice so naprodaj v knjižnicah v Euclidu.

Novi odbori—

Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ ima za l. 1963 sledeči odbor: preds. Stefi Koncilja, podpredsed. Rose Simenc, taj. in blag. Rose Mickovic, 19612 Cherokee Ave., tel. IV 6-0462, zapis. Mary Cernigoj, nadzor. Jack Simenc, Gertrude Bokal in Alice Grosel, mlad. akt. Jack Simenc. Seje so vsako 2. sredo v mesecu ob 7:30 zv. v Slov. domu na Holmes Ave.

Društvo sv. Katarine št. 29 ZSZ ima za l. 1963 sledeči odbor: predsed. Johanna Mervar, podpredsed. Christina Komin, taj. Joseph Ponikvar, 27601 Fullerwood Dr., Cleveland 32, Ohio, blag. Dorothy Komin, nadzor. Mary Butara, Rose Aubel in Jean Gribons, zapis. Mary Paynich, zastop. za Klub društev SND Jos. Bombach. Seje so vsako 2. sredo v mesecu v SND.

Clevelandčani radi potujejo v tujino—

Tekom preteklega leta je bilo izdanih na področju Velikega Clevelanda blizu osem tisoč potnih listov, 9.4% več kot leta 1961 in 68.4% več kot leta 1956. Okoli devet desetin vseh prosilcev za potne liste je izjavilo, da namerava potovati v Evropo.

Glavne ceste zorane—

Včeraj opoldne je bilo proglašeno stanje stiske zaradi snega in vsi lastniki so bili pozvani, da umaknejo svoje avtomobile z glavnih prometnih cest. Preko 200 avtomobilov, ki so bili eno uro po razglasu še na cestah, je odstranila policija, seveda na račun lastnikov.

Štrajk gre proti koncu—

V soboto so se tudi člani Časnikarske zveze pri listu Plain Dealer z veliko večino odločili za sprejem zadnje ponudbe lastništva listov glede članstva v uniji. Izgleda, da je s tem odstranjena glavna ovira sporazumu. Župan Locher je za danes dopoldne ob desetih sklical zastopnike vseh 11 unij in zastopnike lastništva obeh listov na razgovor, ki naj pokaže, kako daleč je že položaj zrel za končanje štrajka.

— Vitamine so odkrili šele pred nekako tremi desetletji.

Kennedy ne misli preobložiti Kongresa z zakonskimi načrti

CLEVELAND, O. — Predsednik Kennedy je poslal Kongresu svoje prve štiri poslanice: o stanju dežele, o gospodarskem položaju, o proračunu in o davčnem znižanju in davčni reformi. Pravzaprav so bile prve tri poslanice samo uvod za četrto, ki govori o davkih. Predsednik je pravilno predvidel, da bo javnost sprejela njegove predloge o znižanju davkov in o davčni reformi z mešanimi občutki. Da bo pa kritika že prve dni tako glasna, tega ni pričakoval.

Zato je sklenil, da bo vso svojo politiko do Kongresa vodil tako, da ne bo pri tem trpel nobene škode predlog o znižanju davkov in o davčni reformi. Ugotovil je namreč, da je sedanji Kongres dosti bolj konservativen, kot se je zdelo na prvi pogled. V posamezne kongresne odbore obeh domov so prišli politiki s konservativnimi idejami, ki zanje velja pravilo, da je življenska skušnja več vredna kot vsa človeška prebrisanost.

Predsednik bo zato postopoma poslal na Kapitol skoraj vse lanske predloge, ki so lani ali propadli ali pa zaspali v kongresnem arhivu: o prosveti, o poljedelstvu, o bolniškem zavarovanju, o umobolnicah, o pomoči tujini, o mladinskem mirovnem zboru ipd. Ne bo pa vztrajal, da bi Kongres začel takoj obravnavati vse te zakonske predloge.

S to predsednikovo taktiko seveda niso zadovoljni njegovi pristaši na Kapitolu. Trdijo, da bi moral predsednik bolj izrabiti svojo priljubljenost na deželi in bolj pritiskati na posamezne kongresnike in senatorje. Predsednik se te misli otepa, hoče pa ostati v zvezi z deželo. Zato bo redno skliceval tiskovne konference in iskal vsako priliko, da pove javnosti kar naravnost, kaj misli. Skratka: Kennedy ne misli izzivati ne Kongresa kot celote ne posameznih kongresnikov in senatorjev. Ve namreč, da mu bo pri boju za davčne zakone potreben vsak glas tako v predstavniškem domu kot v senatu.

Da bo te glasove težko loviti, se čuti že danes. Senatorji in kongresniki so namreč že začeli ogledovati oba davčna osnutka, o znižanju in reformi, kar v podrobnostih, in hitro prišli do spoznanja, da bo treba besedilo močno spremeniti.

Seveda se bo najprej vnel boj, ali bodo davčne ideje izražene v enem ali dveh zakonih. Kennedy želi, da bi en zakon vseboval davčno znižanje in davčne reforme. Na Kapitolu pa vleče tak veter, da bi bilo bolje, da Kongres izglasuje dva zakona. Na kaj takega pa politični opazovalci ne dajo počenega groša. Kongres bi pač izglasoval znižanje davkov, davčno reformo bi pa odložil. Tako mislijo tudi premnogi višji uradniki v federalni administraciji. Zato bo Kennedy skušal najprej zagotoviti en sam zakon, šele potem bo začel popuščati in sklepati kompromise v besedilu.

Debata o davkih bo torej zelo živahna in bo zatemnila vse druge politične probleme, verjetno celo tiste, ki jih bo rodila zunanja politika. Kennedy je nato pripravljen in ne bo skušal debate speljati na postranske tire. Seveda je to le njegova želja. Nič mu ne jamči, da se mu bo tudi izpolnila.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Za Zedinjene države:
$14.00 na leto; $8.00 za pol leta; $4.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
$16.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$14.00 per year; $8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.
Canada and Foreign Countries:
$16.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.00 for 3 months.
Friday edition $4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 19 Mon., Jan. 28, 1963

Federalni proračun

Zadnji federalni proračun brez primanjkljaja smo imeli l. 1960. Znašal je okroglo 77 bilijonov dolarjev. Od takrat naprej pa do danes je bil vsak federalni proračun zaključen z primanjkljanjem. V zadnjih treh letih so znašali skupni federalni dohodki samo 244.4 bilijonov dol., izdatki pa 263.4 bilijone dol. Primanjkljaj znaša torej nad 19 bilijonov dol. in bo do konca junija gotovo za bilijon večji, se bo torej dvignil na 20 bilijonov. Temu primerno so narastli federalni dolgovi na znesek, ki presega 15 bilijonov. Kar je še slabše: po l. 1960 je vsako leto primanjkljaj večji in ni nobenega upanja, da bi bil prihodnje leto manjši, saj ga administracija sama napoveduje samo za prihodnje leto za okroglo vsoto 12 bilijonov dol. Ker federacija pokriva svoje letne primanjkljaje s kratkoročnimi posojili pri bankah, pomeni vsaka nova zadolžitev novo inflacijo in z njo vred tudi višje življenske stroške.

Ko je Kennedy predložil letošnji federalni proračun, je napovedal ne samo primanjkljaj v znesku okoli 12 bilijonov dol., ampak je obenem tudi prorokoval, da bodo federalni proračuni tudi prihodnja leta, tja do l. 1966 ali 1967, zaključeni s primanjkljaji. Tako moramo računati s tem, da bomo imeli kakih 6 do 7 let kar po vrsti primanjkljaje v federalnih proračunih.

Glavni podatki o novem proračunu so bili znani, še predno je Kennedyjev zakonski predlog o proračunu prišel pred Kongres. Človek bi radi tega mislil, da novi proračun ne bo pomenil nobenega posebnega razburjanja v deželi. Pa ni bilo tako. Vsa dežela in z njo vred tudi Kongres so postali pozorni na federalno gospodarstvo, kajti stalni primanjkljaji, ki so od leta do leta večji, ne pomenijo zanj nič dobrega. In res so se začeli oglašati že prvi dan po objavi proračuna ostri kritiki federalnega gospodarjenja. Kongresnik za kongresnikom, senator za senatorjem so začeli kritizirati proračun, razlika med strankarsko pripadnostjo je izginila. Nekateri demokratje so še celo ostrejše kritizirali kot republikanci.

Vznemirjena je tudi javnost. Nemir je upravičen. Številke namreč povedo, da so se izdatki našega federalnega proračuna dvignili od 77 bilijonov dol. v l. 1960 na skoraj 100 bilijonov dol. v letošnjem letu, torej za več kot 20 bilijonov dol., dočim so bili dohodki povečani za komaj 8 bilijonov, od 77.7 bilijonov na 85.5 bilijonov dolarjev.

Javnosti niso vznemirile samo številke, ampak tudi stališče administracije, ki skuša omalovaževati primanjkljaje in jih tako razlagati, kakor da ne pomenijo posebne nesreče. Administracija trdi, da bodo primanjkljaji samo podprli napredek gospodarstva, predvsem pa zavrli naraščanje brezposelnosti.

Pri takem stanju federalnih financ je imel Kennedy še pogum, da predlaga znižanje dohodnine, kar dejansko pomeni samo povečanje primanjkljaja. Da ne bi primanjkljaj izgledal prevelik, je načrt za znižanje davkov predvidel trileto dobo, ki naj postopoma uveljavi davčne olajšave. Vse številke so bile verjetno prikrojene tako, da naj noben letni primanjkljaj ne bi bil večji od največjega pod Eisenhowerjevim režimom, ki je takrat znašal nekaj nad 12 bilijonov dol. Da vsaj deloma pokrije primanjkljaj, ki ga bo rodilo znižanje davkov, predlaga Kennedy obenem tudi davčno reformo.

Kennedy je s tem postavil debato o našem federalnem gospodarstvu na dnevni red. Debata bo trajala najmanj tako dolgo, dokler ne bo sprejet novi proračun, verjetno pa še dalj. V prihodnjih mesecih bomo imeli pred seboj morje številk, ki naj zagovarjajo, kar bo avtorjem šlo v račun. Težko bo presoditi, kdo ima prav. Vendar moramo pri tem vpoštevati nekaj dejstev, ki bodo šla preko vseh doslednih gospodarskih računov.

Prva stvar je dejstvo, da so vsi za znižanje davkov in da le mala skupina neodvisnih politikov govori proti njemu. Vsakdo bi se samo rad znebil davkov, kakšne posledice bo to rodilo, to ga ne briga. Ni mu mar, da, ako bo na davkih prihranil, recimo, par sto dolarjev, se mu bo pa obenem življenje podražilo za nekajkrat več. Zato bo Kongres vkljub sovražnosti do davčnega znižanja ugriznil v kislo jabolko in uzakonil nekaj, česar v resnici ne zagovarja.

Drugo dejstvo je v tem, da že sedaj delujejo močne sile proti vsaki davčni reformi. Reforma bi zadela samo vplivne gospodarske kroge, zato je ne marajo. Imajo že sedaj izdelane načrte, kako bodo pritiskali na senatorje in kongresnike in tako preprečili temeljito davčno reformo. Imajo svoje zagovornike celo med senatorji in kongresniki, posebno z juga dežele. Zato danes ne more nihče prerokovati, kaj se bo izcimilo iz predloga o davčni reformi, če se bo sploh kaj. Če se ne bo nič, potem bo letošnji primanjkljaj veliko večji, kot ga ceni administracija. V senatu so že padle številke, ki govorijo o primanjkljaju v znesku 15 bilijonov dolarjev in še več.

V najslabšem slučaju moramo torej pričakovati, da bo davčno znižanje občutno prizadelo federalne dohodke, davčna reforma pa zelo malo. Administracija sicer meni, da bo reforma dala s časom 3.5 bilijonov dol. novih dohodkov. Iz previdnosti je pa treba čakati na konkretne dokaze, da bo to res.

V Kongresu govorijo dosti tudi o znižanju federalnih izdatkov. Ne vemo, koliko so take beseda izraz resničnega prepričanja, toda skušnja pove, da je v proračunu le malo postavk, ki bi se dale znižati. Od znižanje izdatkov ne smemo torej dosti pričakovati.

To naj bodo uvodne misli k proračunski debati. Tekom leta se bomo morali še večkrat vrniti na ta predmet, ki je važen, če ne za kaj drugega, pa vsaj za naše žepe.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Par dni pred tem, o čemer bom danes vam pisal sem razmetaval in pometal sneg po hodniku od hiše do alleya, in kar zaslišim glasen krohot v hiši moje sosede. Ona pa njena prijateljica, ki biva par hiš naprej od nje, sta me imeli na "plohu" in govorile o meni, da sem postal nekam len in zaspan in da se ne oglašam več tako, kakor sem se včasi. Soseda je dejala:

"Veš leta se mu nabirajo, pa že težko diha. Ko je bil mlajši je pa "mrha" noč in dan pisal. Tako se je ukvarjal s "čečkarijami," da se je še oženit pozabil. . ."

"To si pa dobro povedala, dobro si ga naslikala!" — je za glasnim smehom dostavila njena prijateljica.

Potem sta pa govorile o nekdanjih predpustih, kako je bilo na raznih ohcetih. Mene je pa začelo že v noge in roke zebsti, sem pa šel v hišo, da se pogrejem. Komaj sedim pri peči kakih pet minut in si manem roke, že nekdo potrka na duri. Hitim odpirat in koga zagledam? Nick s Center streeta je pred menoj in me pozdravi ter vošči srečno novo leto. Ko sva tako drug drugemu voščila novo leto in vse dobro, mi pove, da je bil dan preje pri najinemu prijatelju Juretu in da mu je ta naročil, da je dobil iz starega kraja neke papirje radi nekih njiv, ki so mu jih dali zapisati še pred dolgimi leti in da je treba, da pred pričami zdaj podpiše izročilo tistega nekim domačim. Da naj gotovo pridem v četrtek zvečer to na 17. januarja k Juretu, da bomo to podpisali.

Če ni hujšega kakor to, to bomo že naredili, odgovorim Nicku.

In tako tri dni pozneje res grem k Juretu, da ustrežem njegovi prošnji. Ko pridem tja, je naš znanec Nick že moško z razigranim obrazom sedel za mizo in Juretu in Barbi svoje modrosti prodajal.

Pri mojem vstopu so vsi utihnili in me vsi hkratu pozdravili:

"Bog te dal Tone, dobra belokranjska korenina! Bog živi tebe in tvojega dobrega patrona Antona v nebesih!" V tem duhu mi je izrazil še cele litanije voščil k mojemu imendanu vedno navihani Nick.

Ko sem na to omenil, da sem prišel, da podpišem kot priča tiste izročilne papirje, zakar me je prišel vabit Nick, so se vsi zasmejali. Takoj sem spoznal, da imajo nekaj v rokavih in pod pazduhami. Sv. Anton je danes, sem sam pri sebi govoril. Še predno sem kaj rekel, že spregovori Jure:

"Veš dragi Tone, da bi šli mimo sv. Antona kar tako le, to bi bil pa že kar velik belokranjski greh. Moj stric, ki je bil tudi Anton je vedno povdarjal: Na sv. Antona dan mora krača v peč, ko je pečena, iz peči na mizo. Bokal z vinom ji mora druščino delat. Potica mora bit pa za pričo zraven! Viš Tone, to bomo na dan tvojega godu, ki je danes, podpisali, da bo držalo še za naprej, dokler bo kaj Belokranjcev na našem hribu;"

Za Juretom mi je "popridigal" še Nick, kako pomenljiv je sv. Anton za nas Belokranjce in zraven seveda omenil tudi, da tudi sv. Nikolaj je vreden velike časti, katerega ime pa on nosi. Takoj za tem pa še dostavil: "Pa tudi sv. Jurija ne smemo Belokranjci nikdar pozabiti. Če kdo ima za nas velike zasluge jih ima največ ravno sv. Jurij. Ta nam naše livade in travnike ozeleni vsako pomlad in odpre rdeči detelji njene cvetove, da imajo kam sedati bučele, ki potem začno med zbirati da ga imajo naše belokranjske gospodinje za potice. In zamerili bi se, če ne omenimo tudi sv. Barbare, velike mučenice, ki se je rodila v začetku tretjega stoletja v Nikomediji v Bitinski pokrajini na Grškem. Njen oče bogat Grk, je kristjane sovražil. A njeno hčerko je Bog izvolil za svetnico. Bila je strašno mučena radi tega ker je postala kristjanka in cerkev jo slavi kot eno največjih svetnic. Tako vidite imamo mi vsi štirje, ki smo danes tu navzoči velike zaslužne in pomenljive patrone v nebesih. Upajmo, da nas oni gori pri Bogu ne bodo pozabili, in da se bomo z njimi enkrat veselo sešli gori nad zvezdami."

Bara si je pri takih tako toplo izraženih besedah kar solze obrisala in je dejala: "Vi ste pa res kakor trije modri! Da boste še bolj modri, sem Vam pa potico spekla in nekaj reberc opražila. In postavila je to pred nas na mizo. Vsa reč je res tako lepo dišala, da je "diplomata" Nicka kar na stolu prizdigovalo. Oči je obračal zdaj na reberca, zdaj na potico, zdaj na flašo, v kateri se je iskrilo dobro vino. Jure se je pokrižal in molil, Bara pa je nas povabila, da naj si pomagamo. Mi pa smo jo ubogali. Nick je ugotovil v imenu vseh nas, da takih reberc še nismo jedli, ne take potice in ne takega vinca pili, da bi tako "štimalo in pasalo" z vsem tem. Za tem smo pa zopet obujali stare spomine na našo staro domovino Belokrajino.

Nick je dejal, ko je postal židane volje, da ker je ravno predpustni čas, če se kaj spominjamo, kako so včasih po belokranjskem "babe žagali." To je bilo na sredpostno sredo. Takrat so tudi vedno potico spekli.

Bara je dejala k temu: "Kako, da moški vse tako radi objavite take rečgi, kar gre na račun žensk. Zakaj pa naj so ravno ženske "žagali," zakaj pa ne tudi moške?"

"Ja, to je pa poglavje druge vrste," — je odvrnil Nick. "Čakajte, jaz imam o tem neko staro pesem, ki je pisana še v starem — starem jeziku, da jo je kar težko razumeti, a vendar pove, zakaj je bilo tako, da so le ženske "žagali." Kar se jaz spominjam ni bilo slišati, da so kje tudi deda žagali. Menda zato ne, ker moški je že odnekdaj glava in glavo puste celo nedotaknjeno. To le nam pove tudi take stara pesem in potegnil je iz žepa izrezek in tista pesem se glasi tako-le:

"Bug je tga čvoveka stvarn,
Adam je nja jime.
V paradiž ga je pstavu,
da ma veseliti se.
Da ga on more obdržati,
obvarovati ino zučit
z Bugam se pogovarjati
inoj žnjim v nebesa prit.

Bug je vidov, da Adame
pre dovgočasno je
v prestranem paradiže,
ker on sam znajde se.
Kdar Adam svadku spi,
Bug za dušo skrbi,
anu rebro z njega vzame,
ženo venkaj stori.

Kmavu sta zapelana
Eva inoj Adam.
s sramoto obdana.
Kadar pride Bug sam,
šitro iz paradiža
ven stpiti mureta,
v pute svojega obličja
si kreh prdevata.

Ta prva dva čvoveka
iz božjih rok vstvari,
do konca njih življenja
jih Bug vkup zaroči,
k pmuči mata biti
Adam ta drujeme,
otroče gorej zrediti
v strahe božjeme.

Ker je pač mož ta gvava
se svojo zaročane
ma vedat kaj postava
božja k nome rače:
da on ima skrbeti
za dušo noj tevo,
za božji dar spoznati
vso dobro noj hudo.

Žana se kar sramovati
se nemaš do moža
moraš podvožna biti,
to je dovžnust tvoja.
Naj da on gospodari,
ker on za vse skrbi,
za vrid dovje lite
spreobrne v kračje dni.

Unšamo vama srečo
k tome naminjanje
ženin s svojo nabisto
v zakon poklicane
za lipo noj za ljubo
mejta adan ta druja
doklir vaju kna bode
ta smrt res vočiva."

V. M.

Ko je Nick to pesem čital, smo ga drugi večkrat ustavili radi teh starih izrazov, kaj naj pomeni in Nick je nam tolmačil, da ljudje so v tistih starih časih imeli v vsakem kraju drug dialekt. Zgovarjali in pisali so razne besede po svoje.

Juretu se je pesem dopadla in me je naprosil naj jo objavim, da bo marsikomu v zabavo. In to sem s tem naredil. Ker je ravno predpust, je nekaj šale na mestu. Pa drugič o čem drugem.

Vsem dosti predpustnega veselja in iskren slovenski pozdrav!

Tone s hriba.

—o—

Zgodba o redki znamki

Jesseni 1943 je skupina ukrajinskih partizanov ujela nemškega generala. Pri njem so našli nekaj ducatov pisemskih znamk, med katerimi jih je bilo nekaj še na pisemskih ovitkih. Komandant partizanskega odreda Nikolaj Gladčenko je sumil, da gre za kakšno šifro, zato je vzel znamke, da so jih pregledali. Našli niso ničesar.

Po vojni se je Gladčenko vrnil v svoje domače mesto Soči na Krimu. Znamke je hranil. Med letnim dopustom se je nedavno seznanil z inženirjem Paninom iz Bakuja. Ko je izvedel, da je inženir filatelist, mu je podaril znamke.

Panin, ki je znamke previdno odstranil z delov pisemskih ovitkov, je našel pod eno izmed večjih nemških znamk posebnost — znamko z otoka Mavritius — dragocenost, ki so jo nekoč ocenili na 100 tisoč zlatih nemških mark.

Kaj je znanega o tej seriji pisemskih znamk? Leta 1847 so sklenile britanske oblasti na otoku Mauritiusu izdati priložnostno znamko. Graversko delo je prevzed zlatar Joseph Bernard, ki bi moral izdelati portret britanske kraljice Viktorije in ustrezne napise. Pri tem se je zmotil. Natisnili so kakih 700 znamk z napako, ki jo je čez čas opazil otoški guverner. Takoj je znamko umaknil iz prometa, vendar so medtem že odposlali kakih 300 pisem.

Zdaj je teh znamk raztresenih po svetu le kakim trideset; eno izmed njih hrani bakujski inženir Panin.

—o—

90 milijonov Američanov nosi očala

Štirje med desetimi ameriškimi otroki imajo to ali ono očesno okvaro, se glasi ena izmed ugotovitev specialistov za oči v ZDA. Kritično obdobje za oči nastopi po navadi okoli štiridesetih let.

Po podatkih optikov nosi ali pa bi moralo imeti naočnike 90 milijonov Američanov, torej polovica prebivalstva.

—o—

Robot namesto bolničarke

V nekem britanskem laboratoriju so izdelali elektronski aparat, ki nadzoruje bolnikov srčni utrip, dihanje, krvni pritisk in temperaturo ter podatke pošilja na kontrolno ploščo.

Tak aparat seveda nikakor ne bo nadomestil bolničark in medicinskih sester, zato pa jim bo prihranil veliko tehničnega dela in časa.

V znamenju petih olimpijskih krogov

Avstrijci se pripravljajo

Še eno leto in spet bomo sredi olimpijskih prireditev, namreč na zimskih igrah, ki bodo v času od 29. januarja do 9. februarja 1964 v Inomostu na Tirolskem. Prireditelji te zimske olimpijade namreč nočejo pretirane reklame in druge navlake, ki se običajno pojavi o priliki takih svetovnih tekem, temveč želijo, da pri tem odloča razum. Organizacijski odbor je tudi obljubil, da ne bo prekoračil svote, ki je določena za igre, vendar izgleda, da bo 300 milijonov — Schill., ki so v budgetu predvideni, premalo. Že sama olimpijska vas stane 150 milijonov — Schill., zraven pa pridejo razna smučišča za alpsko smučanje, gradnja olimpijskega mostu v Inomostu, razne nove ceste itd. Res je sicer, da bodo vse te naprave v prihodnjosti prišle prav Tirolcem, ki bodo imeli od njih velike koristi, toda na drugi strani pa moramo upoštevati, da so to vendar težki milijoni, ki jih je treba odšteti za tako svetovno prireditev.

Olimpijska vas je res nekaj svojevrstnega, saj ima osem velikih hiš z desetimi nadstropji. Vsega skupaj je 700 stanovanj, kjer bo lahko stanovalo 3000 športnikov. Poročevalci, katerih pričakujejo po dosedanjih prijavah najmanj 1000 bodo stanovali v treh stanovanjskih blokih novozgrajenega kemičnega instituta na inomostki univerzi. Tudi cene vstopnicam so že določili in se sučejo od 30 Schill. pa do 500 Schill. (finale v hokeju na ledu), dočim so permanentne po 1,000 Schill., vendar te niso veljavne za hokej na ledu in umetno drsanje. Da bodo tudi naši čitatelji na jasnem glede cen vstopnic, povemo, da je 25 Schill. približno en USA dolar.

Duhovnik — olimpijski trener

Čudno se to sliši, a je vendar resnično. David Bauer, 37-letni katoliški duhovnik, ki poučuje na univerzi, Britske Columbije na zapadni obali Kanade — filozofijo, je trener kanadske hokejske reprezentance, ki bo nastopala na prihodnji zimski olimpijadi v Inomostu. Če pomislimo, da so Kanadčani najboljši igralci hokeja na ledu na celem svetu, potem se šele sprašujemo, kako je mogoče, da so zaupali duhovniku tako važno in odgovorno nalogo v športu. Nekoliko od bliže si oglejmo tega moža in takoj bomo na jasnem zakaj.

Kot študent je bil David Bauer odličen in silovito napadalen igralec na levem krilu moštva na Kolegiju sv. Mihaela v Torontu. To moštvo je on kot trener privedel do pokalnega zmagovalca. On je namreč iz slavne familije hokeja na ledu. Njegov brat je bil eden najboljših igralcev nacijonalne hokejske lige, najmočnejše lige na svetu. Iz njegovih rok je izšel tudi Dave Keon, eden največjih zvezd svetovnoslavnega torontskega kluba Maple Leafs. Tudi bviši predsednik kanadske amaterske hokejske lige je rekel, da je omenjeni duhovnik eden najboljših trenerjev za hokej v deželi.

Švicarski telovadci in olimpijske igre

Švicarski telovadci so bili že od nekdaj med najboljšimi na svetu. Z Nemci so si običajno delili prva mesta pri raznih mednarodnih tekmah in olimpijskih igrah pred drugo svetovno vojno in nekaj let po njej. Ko se je pa pojavil vzhod s svojimi atleti, je bilo vsega tega konec: niti Švicarji niti Nemci niso mogli več na prednja mesta, katera so zasedli Rusi in Japonci in še kak posameznik iz držav vzhodnega bloka. Porazen pa je bil njihov uspeh na rimski olimpijadi leta 1960 in na svetovnem prvenstvu v Pragi leta 1962. Vsi prizadeti so bili mnenja, da je treba nekaj napraviti, da se kaj takega ne bo več ponovilo in da se bodo zopet uveljavili na današnji mednarodni višini. Res je težko držati korak z današnjimi najboljšimi telovadci na svetu, ker je splošno znano, da le ti vadijo vsak dan po pet in več ur — in je vsled tega njihovo amaterstvo precej problematično — vendar so Švicarji našli kljub temu izhod, ki jim bo brez dvoma zelo pripomogel pri vzponu na vrhunec. Oni nočejo pod nobenim pogojem kršiti amaterskih pravil ter vztrajajo na tem, da njihovi telovadci niti enega dneva v svojem poklicu ne smejo zamuditi radi priprav za tekme. Pa bodo vendar tudi njihovi reprezentantje trenirali vsak dan in to v prostem času. Njihov kader, ki trenira v osmih centrih Švice pod vodstvom strokovnjakov, šteje sedaj 40 mož; vsi ti so se zavezali, da bodo trenirali tako, kakor jim predpisuje vrhovno vodstvo in da se bodo držali vseh predpisov — ki so zelo strogi — (prepovedan je vsak alkohol, kajenje itd) in da bodo redno prihajali na skupne treninge, ki so določeni za sobote in nedelje.

Izgleda, da je zavel nov veter v vrstah vrhunskih telovadcev Švice, ki jim bo brez dvoma prinesel velike uspehe, če bodo le vztrajali do konca na začrtani poti. Pa ne samo Švicarji tudi drugi narodi se pripravljajo s takim zaletom, da bomo v Tokiju doživeli res nekaj posebnega. In če pri tem upoštevamo še Japonce, Ruse in druge, ki so bili že sedaj na vrhuncu in ki se prav gotovo še bolj pripravljajo kot doslej, ker pač vedo, da njihova konkurenca ne bo trpela več take podrejenosti, potem si lahko ustvarimo približno sliko, kaj vse bo doživel olimpijski stadion v Tokiju leta 1964.

Ivo Kermavner.

PAVEL HEYSE:

Andreja Delfin

"Jutri zjutraj ob petih. Za mesec dni nameravam ostati doma in upam, da bom potem lahko brez skrbi zapustil mater. Ker sem zdaj zatrdno sklenil, da moram odpotovati, sem se tudi že skoraj docela potolažil glede tega neprostovoljnega dvorjenja, čeprav me še presneto daje. Morda se mi posreči, da se bom za vedno ostresel oblasti svoje čarovnice, če bom le enkrat pretrgal njene obroče. Toda verjeli mi boste, prijatelj moj, da trepetam pred ločitvijo, kot da mi je ne bo mogoče prenesti?"

"Potem je najbolje, da se takoj ločite od nje."

"Menite tako, da bi je nič več ne videl, preden grem? Nekaj nečloveškega zahtevate."

Andrea je pograbil njegovo roko. "Moj dragi prijatelj," je dejal z vso prisrčnostjo, ki jo je še vedno premogel, "nobene pravice nimam, da bi zahteval od vas tudi najmanjšo žrtev. Čustvo srčnega nagnjenja, ki me je že od vsega začetka vleklo k vam, se samo najlepše zahvaljuje in ne upam si vas v imenu tega svojega prijateljstva za nekaj prositi. Pri sliki one plemenite žene, ki ste mi njene besede, polne ljubezni, pravkar dali brati, pa vas rotim: ne hodite več v grofičino hišo. Bolj kot vse drugo, kar jaz vem o njej in čemur celo vi sami ne oporekate, naj vas svari moj opomin, da vam bo v nesrečo, če se ne boste izognili v teh poslednjih urah. Obljubite mi, najdražji moj!"

Ponudil mu je roko. Toda Rosenberg ni segel vanjo. "Ne zahtevajte trdnejše obljube," je dejal in resno zmajal z glavo; "saj vam zadostuje to, da imam najtrdnejšo voljo, slediti vašemu svetu. Če pa bi bil demon močnejši od mene in bi podrl vse ovire, ki bi mu jih stavil na pot, potem bi čutil dvojno bol, ker sem se izneveril sebi in vam. Saj ne veste, kaj vse ta ženska lahko doseže, če hoče."

Nato sta umolknila in se še nekaj časa zamišljeno peljala skupaj po mrtvi gladini, ki se je leno kot barje izmikala dnu njune gondole. V bližini Rialta je želel Andrea izstopiti. Naročil je mladeniču, da pozdravi mater in je na vprašanje, če ga bo mogoče čez mesec dni še dobiti v Benetkah, čemerno skomizgnil z rameni. Dolgo sta sedela z roko v roki, in, ko je gondola pristala, sta se ločila s prisrčnim objemom. Še zadnjič je pogledal razumni in zvesti mladeničev obraz skozi odprtino krova in pokimal prijatelju, ki je bil v misli pogreznjen obstal na stopnici. Obema je bila ločitev bolestnejša, kot sta si mogla razodeti.

Ker je Andrea mislil, da se je že davno otresel vseh vezi, s katerimi se posameznik naveže na posameznika, in ker se mu je zdelo, da je zaradi groznega namena, ki si ga je zastavil, odmrl vsem neznatnim življenskim ciljem, se je toliko bolj čudil samemu sebi, ker ga je tako bolela misel, da si bo moral zdaj več tednov pomagati brez tega mladeniča. Kmalu pa se mu je vsilila želja, da ga ne bi več srečal tukaj, preden se mu ne posreči njegovo delo. Sklenil je, da bo pisal materi pismo, v katerem jo bo s skrivnostnimi svarili pripravil tako daleč, da ne bo več dovolila svojemu sinu vrnitve v Benetke. Ko se mu je porodila ta misel, se mu je odvalil težak kamen od srca. Takoj je šel domov, da bi izvršil svoj namen.

Toda v njegovi sivi sobi, kamor nikdar ni prodrl sončni žarek in je prazna stena male ulice negostoljubno gledala skozi železne križe, sta ga popadla, kakor hitro je sedel k pisanju, tak nemir in zaskrbljenost, da je vrgel pero v kraj in divjal sem in tja kot zver v svoji kletki. Docela mu je bilo jasno, da to razpoloženje ne izvira iz globine njegove vesti in da v zbeganost njegove duše ne sili nikakršen strah, da bi kdo izdal njegovo skrivnost in jo izročil maščevanju. Saj je prav danes zjutraj spet stal pred tajnikom tribunala in se prepričal o popolni zmedenosti gospodov nasilnikov. Ranjeni inkvizitor je še zmeraj visel med življenjem in smrtjo. Čim dalje bo trajala ta negotovost, tem bolj bo ogrožen obstoj trojke same. En sam srečnejši zamah še proti majajoči se zgradbi in za večne čase bo ležala v razvalinah. Andrea niti za trenutek ni podvomil, da se mu posreči tudi to zadnje. Še nikdar ni bil podvomil o svojem poslanstvu. Če pa ga danes vznemirja neka negotova slutnja pred veliko nesrečo, tedaj nimajo njegova lastna dejanja in načrti pri tem nič opraviti.

Mračilo se je že, ko je zaslišal s Smeraldinega okna pritajen kašelj, dogovorjeno znamenje, da bi deklica rada govorila z njim. V zadnjem času jo je bil skoraj zanemaril in nocoj bi jo bil kar rad spet pritegnil, deloma zato, da bi se otresel svojih misli, deloma pa zato, da bi si z novicami iz grofičine palače ohranil svoboden pristop do tribunala in morda celo prepoznal kakega inkvizitorja. Naglo je stopil k oknu in pozdravil tja čez. Sobarica ga je sprejela z mrzlo vljudnostjo.

"Poredkoma se kažete," je dejala; "zdi se mi, da ste se medtem spoznali s kakšno drugo, ki vas odteza vaši sosedi."

Zagotovil ji je, da se njegova čustva do nje niso spremenila.

"Če je to res," je dejala, "potem boste spet našli milost pri meni. Prav nocoj bi imela lepo priliko, da bi nemoteno spet malo pokramljala. Pri moji grofici bo zvečer igralska družba, kakega pol ducata mladih gospodov. Težko, da bi šli pred polnočjo in do tedaj bi se tudi midva lahko sestala; tudi z dobrotami iz kuhinje in z mize sem naju dovolj preskrbela."

"Ali je povabljen tudi Nemec, o katerem si mi pripovedovala, da tako često prihaja h grofici?"

"Ta? Kaj vam pa je? Ta je tako ljubosumen, da ne prestopi praga, če zavoha družbo tukaj. Sicer pa odpotuje. Bogve kako ne bomo ravno jokali za njim."

Andrea si je oddahnil. "Ob desetih bom tukaj pri oknu," je dejal; "ali naj pridem k vratom?"

Pomislila je. "Rajši to," je dejala. "Saj se dobro poznata z vratarjem, gospodinja vam bo pa menda vendar dala ključ. Ali se greste morda svetnika zaradi male Mariette? Veste, da se mi je začela vzbujati prav resna ljubosumnost do te neznatne prikazni?

(Dalje prihodnjič)

—o—

— Švedski kralj mora biti po ustavi član luteranske cerkve.

KOLEDAR *društvenih prireditev*

FEBRUAR

2.—**Društvo Slovenskih protikomunističnih borcev** priredi v Slovenskem domu na Holmes Ave. predpustno veselico.

16.—**Klub upokojencev v Newburghu** priredi maškeradno veselico v Slov. del. dvorani na Prince Ave.

16.—**Baragov dom in Družabni** klub Baragovega doma priredita predpustno zabavo s plesom v prostorih Baragovega doma. Začetek ob osmih.

16.—**Oltarno društvo pri Mariji** Vnebovzeti priredi "card party" v šolski dvorani. Začetek ob sedmih.

23.—**Pevski zbor Triglav priredi** nagradno maškerado s plesom v Slov. domu na 6818 Denison Avenue.

23. — **Lilija priredi nagradno** maškerado v Slov. domu na Holmes Ave.

24.—**Predpustna zabava fare sv.** Vida v novi dvorani.

MAREC

3.—**Slovenski oder poda** v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Sheriffovo dramo KONEC POTI. Začetek ob 3:30 popoldne.

9.—**Občni zbor Slov. pristave** ob 7:30 zv. v Baragovem domu.

17.—**Dramatsko društvo Lilija** poda v Slov. domu na Holmes Ave. "Kralja na Betajnovi". Začetek ob 3:30 popoldne.

17.—**Zajtrk (Pancake and Sausage)** Društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu v novi dvorani od 8. zjutraj do ene popoldne.

17.—**Društvo upokojencev v Euclidu** ima zabavo v SND na Recher Ave.

APRIL

20.—**Slov. tel zveza v Clevelandu** priredi telovadno akademijo v veliki šolski dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7:30 zv.

28.—**Pevski zbor Jadran priredi** v Slov. del. domu na Waterloo Road koncert. Začetek ob 3:30 popoldne.

MAJ

4.—**Društvo Glas Clevelandskih** Delavcev št. 9 SDZ obhaja 50-letnico obstoja z banketom v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob šestih zvečer. — Po banketu bo ples v spodnji dvorani.

5.—**Pevski zbor Triglav priredi** v Sachsenheimu na 7001 Denison Ave. koncert. Po koncertu domača zabava v Slov. domu na 6818 Denison Ave.

12.—**Slovenska šola pri Sv. Vidu** priredi v novi šolski dvorani pri Sv. Vidu materinsko proslavo.

19.—**Podr. štev. 15 Slov. ženske** zveze priredi v SND na East 80 St. ob petih popoldne banket ob 35-letnici svojega obstoja.

25.—**Pevski zbor "Korotan"** priredi koncert v šentviškem avditoriju. Začetek ob osmih zv. Po koncertu ples. Igra Tonklijev orkester.

JUNIJ

1.—**Spominska proslava ZSPB** v veliki dvorani pri Sv. Vidu.

2.—**Spominsko romanje ZSPB** k Lurški Mariji na Chardon Rd.

16.—**Otvoritvena prireditev Slo**venske pristave na pristavi v Genevi.

23.—**Letni Dan Ohio K.S.K.J.** v Parku Društva sv. Jožefa, št. 169 K.S.K.J.

30.—**Slovenska šola pri Sv. Vidu** priredi na Slovenski pristavi piknik.

JULIJ

7.—**ZSPB priredi piknik na Slo**venski pristavi.

SEPTEMBER

29.—**Podr. štev. 25 Slov. ženske** zveze priredi v dvorani pri Sv. Vidu opoldne kosilo ob 35-letnici svojega obstoja.

NOVEMBER

17.—**Plesna skupina "Kres"** priredi samostojen plesni nastop v šentviškem avditoriju.

—o—

De Gaulle bo postavil še par divizij pod NATO

PARIZ, Fr. — Kanclerju Adenauerju se je posrečilo, da je iz De Gaulla izvlekel obljubo, da bo poslal v Nemčijo še par svojih moderniziranih divizij. Francija ima sedaj v Nemčiji samo dve diviziji, verjetno bo tja postavila še dve, toda ne takoj. De Gaulle je namreč takoj po koncu alžirske državljanske vojne odpoklical iz Afrike nekaj svojih divizij in jih hoče sedaj popolnoma modernizirati, kar bo pa trajalo nekaj let.

Prve modernizirane divizije bo prepustil NATO, vsaj tako je obljubil Adenauerju. De Gaulle je dalje obljubil Adenauerju hitro pomoč, ako bi Nemčija prišla v obrambne težave. O podrobnostih sta govorila oba vojna ministra, nemški general von Hassel, naslednik znanega nemškega politika Straussa, in francoski vojni minister Messmer. Menda sta se celo dogovorila, da bosta ustanovila "Francosko-nemški institut za strateške in taktične študije".

Za takimi "instituti" se navadno skrivajo skupni generalni štabi.

Ne vemo, kaj bo na vse to rekla nemška javnost, res pa je, da je danes Adenauer edini politik, ki ima še nekaj vpliva na De Gaulla. Ko se umakne iz nemške politike, ne bo nikogar več, ki bi francoski general nanj kaj dal.

—o—

Sovjetske protiraketne obrambe se ne strašijo

WASHINGTON, D. C. — Ameriški vojaški vodniki se ne vznemirjejo zaradi vesti, da utegne Sovjetska zveza izgraditi sistem obrambe proti ameriškim raketam že v l. 1965, nekako pet let pred Ameriko, ki je te dni opustila gradnjo Nike-Zeus raket in se odločila za Nike-X kot veliko uspešnejši.

V Pentagonu so prepričani, da je treba pri sedanjem stanju obrambe dajati prednost napadalcu, posebno ameriškim medcelinskim in drugim raketam, ki so opremljene z raznimi sredstvi za varanje radarja.

Do leta 1965 računajo, da bodo Združene države razpolagale z okoli 1,100 medcelinskimi raketami, kakimi 650 Polaris raketami in še z okoli 600 B-52 in B-58 bombniki.

—o—

Rhodes se že poti na tiskovnih konferencah

COLUMBUS, O. — Guverner Rhodes je že na prvih tiskovnih konferencah spoznal, da časnikarska radovednost ne pozna nobenih mej. Na zadnji tiskovni konferenci so časnikarji hoteli vedeti, koliko uradnikov je že odpustil. Rekel je, da tega ne ve. Tudi finančni minister ni vedel točne številke. Oba sta rekla, da bosta to vedela v "30" dneh.

Takrat bo guverner tudi vedel, koliko zakonskih osnutkov misli predložiti legislaturi. Dobro pa ve guverner, da ima država sedaj za $83 milijonov neplačanih računov in da se bo ta znesek dvignil do konca leta na $133 milijonov, ako ne bo uprava začela že sedaj varčevati.

Guverner je napovedal, da bo odpravil nekaj državnih praznikov, ki po njegovem mnenju niso več potrebni. Mednje spadata rojstna dneva Washingtona in Lincolna. Med tem državni senatorji in kongresniki pridno vlagajo svoje zakone v zavesti, da jih bo le malo število postalo zakon.

—o—

Eisenhowerja nočejo na Kapitolu vpoštevati

WASHINGTON, D.C. — Bivši predsednik Eisenhower je v zadnji številki "The Saturday Evening Post" zopet zagovarjal idejo, da bi bilo dobro, da bi omejili službe kongresnikov in senatorjev na 12 let. Njegov dokaz je preprost: ako nihče ne more biti predsednik več kot 8 let po vrsti, zakaj ne bi smel tudi na Kapitolu nihče sedeti več kot 12 let.

Njegova ideja je naletela v Kongresu na splošen odpor, imela pa je zanimive posledice. Senator Kefauer je na primer vložil zakonski osnutek, ki naj prekliče dostavek ustavi, ki omejuje predsednikovanje na 8 let. Kongresnik Celler se je izjavil odločno proti. Za Eisenhowerjev predlog je nekaj mlajših senatorjev in kongresnikov.

Jasno je, da sedaj še ni prišel čas za tak predlog, dasiravno ni v načelu napačen. Kar je "bogov" v Kongresu, sedijo tam redno že več kot po 12 let.

—o—

Administracija pokopala projekt Midas s stroški $400,000,000 vred

WASHINGTON, D.C. — Strokovnjaki so hoteli priti do instrumenta, ki bi odkril rusko raketo že tisti trenutek, ko bi jo Rusi poslali v zrak. Prišli so na idejo, da bi to delo morda lahko opravila posebna raketa. Tako so skovali načrt Midas.

Ako bi se načrt posrečil, bi imeli raketo, ki bi odkrivala sovražne rakete že v trenutku, ko bi te zletele v zrak. Načrt se ni posrečil, dasiravno je povzročil okoli $400 milijonov stroškov. Spada med najdražje ponesrečene načrte, saj je celo poskus z raketo Skybolt, ki se je tudi ponesrečil, zahteval samo $350 milijonov stroškov.

Strokovnjaki ideje same še nočejo pokopati, iskali bodo zanjo rešitev po drugi poti.

—o—

Za Naserjem povabljen v Alžirijo tudi Broz-Tito

ALŽIR, Al. — Predsednik vlade Ben Bella je povabil pred nekaj tedni na obisk v Alžirijo za 1. obletnico proslave neodvisnosti v juliju 1963 predsednika Združene arabske republike sedaj je poslal vabilo na obisk tudi predsedniku FLRJ Josipu Brozu-Titu.

Ko se je Svetozar Vukmanovič, predsednik Zveze delavskih sindikatov odpravljal po tridnevnem obisku v Alžiriji domov, je Ben Bella poudarjal tesno prijateljstvo z Jugoslavijo in izrazil upanje, da bo Alžirija lahko uporabila pri gradnji socializma skušnje, ki jih je zbrala Jugoslavija. Dejal je, da bo Alžirija pozdravila Broza-Tita kot "svojega velikega prijatelja," ki naj "pride, čim prej more," na obisk.

—o—

Mrzla zima divja tudi v Jugoslaviji

CLEVELAND, O. — Prva poročila, ki so prišla semkaj preko Italije, trdijo, da je mraz zagrabil tudi Jugoslavijo in škodoval posebno prometu na vseh prometnih žilah. Že prvi val mraza je zahteval 25 človeških žrtev. Vse jugoslovanske reke, celo Donava, so zamrznile. Na Donavi so poskušali z dinamitom razbijati led, da bi dali rečni plovbi možnost obratovanja.

Veliko tovarn je moralo ustaviti obratovanje, ker nimajo kuriva in elektrike. V premogovnikih so vpeljali nedeljsko delo, da bi pokrili vsaj najnujnejše povpraševanje po premogu v mestih in industrijskih središčih. V gozdovih so se v Bosni pojavile močne črede volkov, ki postajajo prava nevarnost za živino in drobnico. Na železnicah vzdržujejo le s težavo vsaj nekaj rednega prometa. Po mestih pa na splošno manjka kurjava.

—o—

Italijanska vlada odobrila odstranitev Jupiter raket

RIM, It. — Vlada je odobrila dogovor, ki ga je sklenil Fanfani z ZDA o odstranitvi Jupiter raket z italijanskih tal in njihovo nadomestitev s Polaris raketami v atomskih podmornicah, ki bodo vključene v NATO.

Italijanska vlada je prav tako odobrila ustvaritev večnarodne NATO atomske oborožene sile, kar je Francija zavrnila.

—o—

Kuvajt eno tretjino

Po uradnih podatkih so v letošnjem letu do oktobra načrpali v državnici Kuvajt ob Perzijskem zalivu 68 milijonov ton surovega olja, blizu eno tretjino vsega na Srednjem vzhodu.

Poleg Kuvajta so v tem delu svetu na petroleju posebno bogati Iran, Irak in Saudska Arabija.

"TRDO OD MRAZA" — Janet Eggitt, 22 let stara gospodinja v New Malden, Surrey, na Angleškem, kaže svoje perilo, ki ga je sušila na prostem. Zaradi mraza je zmrznilo in otrdelo.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Iščemo žensko, samsko ali dekle, za 5 dni v tednu, da bi pazila 5-letno deklico, in lahka hišna dela. Lahko ostane čez noč. Pokličite po 5. uri AN 1-0182. (20)

Delo za žensko

Lahko hišno delo in oskrba starejše ženske. Lahko ostane čez noč. Blizu Lake Shore Blvd. Kličite RE 1-7500 podnevi ali RE 1-2245 zvečer.

MALI OGLASI

Naprodaj

Dve hiši na enem lotu, spredaj 3-družinska, zadaj 2-družinska. Dober dohodek. Vsa nova vetrna okna, nove bakrene cevi. Kličite EX 1-8319. (19)

Velika razprodaja POHIŠTVA pri Oblak Furniture

Za vestno in hitro barvanje in papiranje hiš se obrnite na slovensko podjetje
TONY KRISTAVNIK
PAINTING & DECORATING
HE 1-0965 ali UT 1-4234

Gostilna naprodaj

Gostilna z D5 licenco je naprodaj v Collinwoodu. Prodaja lastnik zaradi bolezni. Kličite EX 1-0407. (23)

IZDELUJEM:
Kitchen Cabinets, Formica Tops, Bathroom Cabinets
7002 St. Clair Ave., tel. 881-6356.
GOVORIMO SLOVENSKO!

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

IZDELUJEMO in popravljamo strehe, žlebove, dimnike, verandne zastore, furneze, itd.
FRANK KURE
R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio
tel. JOrdan 4-5503

Prijatel's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St., EN 1-4212

JULIUS ZEYER:

ANDREJ ČERNIŠEV

★ ★ ★

Ko je oče velike knežnje umrl in ga je ta objokovala, je pustila gospa Čoglokova to ves teden; toda na koncu tedna ji je rekla z ravnotakim poklonom, kakor ste ga videli, da je cesarska visokost že dovolj solz potočila in da bi nadaljno žalovanje vzbudilo nejevoljo njenega veličanstva, ker ni bil oče njene visokosti kronan kralj in da se za nekronano glavo ne spodobi ruski veliki knežnji žalovati dalje časa nego osem dni.

"Oh nikdar, knežnja, ne bi verjel, kar sem ravnokar videl in slišal", je rekel Andrej žalostno.

"Ah, gospod, niti misliti si ne morete, kaj moja gospa trpi!" je jadikovala knežnja. "Kako žalostna je njena usoda! Ničesar drugega ne sprejema kot surovost od velikega kneza, ničvredno trpinčenje in zbadljive besede od strani njenega veličanstva, in poleg tega jo zasleduje še neprestana neumnost gospe Čoglokove in stotero obrekovanj tajnih in očitnih vohunov. In kako odškodnino ima za vse to, kako tolažbo? Morda harlekinade Leva Nariškina ali pa neresničen blišč tega dvora?"

"Ubožica!" je tarnal Andrej.

"Ubožica!" je ponovila knežnja. In namesto plesa sta gledala oba od nasprotnega ogla za skupino redkih cvetlic, na veliko knežnjo, kako je neprestano premišljevala nad svojo pahljačo in navidezno poslušala gospo Čoklokovo. Slednjič je prišel na vrsto budalasti balet in je dospel do konca kakor vsako drugo mučenje. Velika knežnja Katarina Aleksejevna je odšla v svoje sobe, gospodična Gagarinova ji je sledila. Ko se je Andrej prepričal, da sta tudi Agrafena in njen oče že odšla, ni imel nobenega interesa več in je tudi zapustil ples.

Bil je tako razburjen, da bi tudi v vozu ne vzdržal; zavil se je torej tesno v kožuh, šel je peš domov in je iskal hladila ob bregu z ledom pokrite Neve.

"Ljubi Bog!" je premišljeval, "kako kruta je usoda! Združevati v sebi tako srečno toliko krasote, duha in dobrote in biti prikovan k tako žalostnemu življenju, polnemu ponižanja in žalosti kakor Andromeda k skali, žrtvovati se, kakor ta žena, groznemu zmaju — sovraštvu! Katarina in sovraštvo! Kaka spridenost človeška, spojiti njeno blago ime s tako strašnim pojmom! In ali je res mogoče, da bi bila ona obsojena svoje življenje tako živeti, celo svoje življenje žrtvovati takorekoč kapljo za kapljo v boju z nizkimi in malovrednimi duhovi svoje okolice? Ali pa se prikaže nekoč njeni duši rešilen duh, ki jo nauči v sreči pozabiti vsakovrstne nezgode, — — Ni končal te misli, ni imel poguma za to. Globoko je vzdihnil. "Ljubezen je rešitev v temni pustinji sovraštva", mu je šepetal skriven glas iz srca. Andrej se je stresel. Zagledal se je zamišljeno v sivi oblok, na katerem se je svetil mesec, ki je tiho plaval nad snežno plastjo.

"Nikdar še nisem kakega človeškega bitja tako občudoval, nikdar še tako pomiloval kakor njo", je šepetal samemu sebi, toda naglo se je spomnil na Agrafeno in zdelo se mu je, da stoji pred njim z očitajočimi očmi. Čutil je nekako čudno nezadovoljnost nad samim seboj, pa ni vedel, zakaj. Začel se je opravičevati samemu sebi.

"Kaj so megle bolne fantazije, kakor na primer prikazen one blede deklice, proti neusmiljeni resnici, ki jo prenaša Katarina! Kaka otroka sva bila, jaz in ona, da sva smatrala besede razdražene fantazije pol blaznega čebelarja za sodbo zdravega, da, nadčloveškega razuma! Ne vem sicer, kaj ji je povedal in kako nalogo ji je naložil, toda razloček med sanjami in resnico bo Agrafena gotovo kmalu spoznala. Zrak tega mesta in vrvenje na dvoru jo bosta napravila tako trezno kakor mene in njena skrivna žalost bo pozabljena!"

In zopet so se njegove misli vrnile k bliščeči, od velike krasote lesketajoči se sliki trpeče soproge brezčutnega Petra. Zopet je kakor na plesu obvladala vso njegovo dušo, zopet je pozabil na ves ostali svet.

Niti gledal ni, kod je hodil in naenkrat je bil na bregu reke. Toda naglo se je ustavil. Na bregu je bil visok kup prozornega ledu, ki se je bliščal v tihem svitu meseca in nasproti ledenemu kupu se je podpiral mož, ogrnjen v precej lahek plašč za to podnebje — zdelo se je, da je zaspal.

Andrej ga je potegnil za plašč. "Kaj ne veste", je rekel začuden, "da se lahko tu zaspi za večno, da ste v nevarnosti, da zmrznete?"

Postava je dvignila obličje in mesec ji je posvetil v cel obraz: bil je krasen in pravilen, od južnega sonca opaljen, in dolga brada je bila pretkana s srebrom. Neznani mož je gledal nekaj časa zamišljeno z bliščečim, temnim očesom na Andreja.

"Mene svarite pred nevarnostjo?" je rekel z mirnim nasmehom. "Zakaj se pa za svojo, mnogo važnejšo nevarnost tako malo brigate?" Andrej je segel po bodalo — kraj je bil zelo pust — in se je ozrl, odkod bi mu lahko grozila nevarnost. Toda okrog in okrog je bila globoka tišina, vse je spalo železno spanje v naročju trdega mraza. Tujec je lahno položil roko Andreju na ramo.

"Ne iščite nevarnosti, pred katero vas svarim, okrog sebe", je rekel tiho in živo; "iščite jo v svojem srcu. Človeške misli so kakor reka, polna vrtincev in skal. Ne plavajte slepo za tokom, s krepko roko vodite krmilo svoje ladje — predno vas tok ne zagrabi."

Nato mu je lahno pomignil z roko in se je oddaljil. Andrej ga je zgrabil za gube dolgega plašča.

"Kdo ste in kaj mi hočete?" je vprašal ves začuden.

"Hočem vas svariti."

"Pred kom?"

"Pred vami."

"Kdo ste?" je vprašal zopet Andrej.

"Kaj je na tem?" se je glasil odgovor in tujec se je zopet oddaljeval.

"Vi da poznate moje misli, vi da ste uganili, o čem premišljujem?" je vzkliknil Andrej razburjen in se je požuril za njim.

"Stojte!" je zaklical Andrej, "stojte in mi odgovorite!"

Dohitel je tujca in ga trdno prijel za ramo.

"Ne spustim vas", je pristavil, "dokler mi ne odgovorite na vse, kar vas bom vprašal."

"Otrok!" je rekel tiho in mirno tujec in se je lahno dotaknil Andrejevega čela. V tem trenotku je Andrej začutil, kakor bi ga stresel mraz po vsem telesu, stresel se je močno in je spustil kakor hrom tujčevo ramo. Njegova slabost je sicer trajala le trenotek, toda tujec se je v tem kratkem času oddaljil za nekoliko korakov in predno se je Andrej toliko zavedel, da bi mu zopet sledil, je izginil za ogromnim kupom snega in ledu, med bregom in med vhodom v ulico nakopičenim. Ulice so bile razsvetljene od polne lune, toda nikjer ni bilo niti sledu o kakem človeku in vse iskanje je bilo zaman. Razburjen od čudnega, nerazumljivega dogodka je odšel slednjič Andrej po dolgem iskanju domov.

IV.

Meglen mrak zimskega jutra je že prodrl v čumnato, ko je Andrej, le malo okrepčan po po kratkem in nemirnem spanju, odgrinjal zavese svoje postelje. Sedel je na posteljo in je potegnil z roko po vročem čelu, kakor bi hotel zapoditi kake hude sanje.

"Pri dnevni svetlobi", je rekel, je vse popolnoma drugače. Noč, posebno mesečna noč, pridene vsakemu predmetu, čeprav je navaden, nekak tajinstven obraz. Kako sem mogel le za hip misliti, da je uganil oni človek moje misli? Videl me je poglobljenega v globoko premišljevanje, da se nisem niti na pot oziral, in delal se je norca iz mene; moje naglo drgetanje, tako nerazumljivo, je bil najbrže močan prehlad, katerega učinek še sedaj čutim. In kake neki nevarne misli sem imel? V duhu sem primerjal čarobno prikazen velike knežnje z ostalimi ženskami na plesu in zdelo se mi je, da je Katarina s svojo lepoto presegala vse druge. Če je v tem kaj nevarnega in kaznjivega, potem imam vso petrograjsko družbo za sokrivca, zakaj to moje mnenje je bilo mnenje vseh!"

Skomignil je z ramo in je pozvonil svojemu komorniku; s tem naslovom se je ponašal stari sluga, podložnik, ki ga je bil s kneževim dovoljenjem spremljal v mesto; stari Ilija je zibal Andreja še kot otroka, in Andrej je bil v njegovih očeh doslej "mali Drejče", katerega ljubiti z vso dušo je bila njegova prva dolžnost.

Ilija je bil danes nad vse vesel in medtem, ko je pomagal Andreju pri oblačenju, ga je spraševal o včerajšnjem plesu in je poslušal Andrejevo pripovedovanje z nekakim premetenim nasmehom, kakor bi hotel reči: "Vse to je prav, toda izogibaš se povedati mi, kar sem že davno sam brez tebe uganil." Andrej je to kmalu opazil, zakaj stari Ilija je bil človek, katerega "premetenosti" se je lahko spoznalo na dvajset korakov.

"Kaj imaš zopet?" je vprašal Andrej. "Kaj pomeni to mežikanje?"

"Ah, saj vi veste, saj vi veste!" se je smehljal Ilija. "Pravite mi o vsakovrstnih stvareh — — toda o oni, o oni posebni... nič ne poveste, ničesar."

"Kaj misliš s tem?" je vprašal Andrej presenečen in kri mu je šla v glavo, čeprav še sam ni vedel zakaj.

"Oho! Uganil sem!" se je veselil stari Ilija. "No, radostno novico imam za vas. Že pred eno uro je prišla sem stara Tatarka, zavita v gost pajčolan, skozi katerega so se svetile njene modre in žive oči, in prosila je, da bi z vami govorila. Po bogatem kroju je služabnica kake velike dame. Oj! sem pomislil, to je poslanec ljubezni, ta bo Andreju Nikolajeviču srčno pozdravljena. Zato sem jo tudi peljal v salon in jo posadil poleg dobrega ognja."

In Ilija, ves srečen od lastne bistroumnosti, si je mel od veselja roke in je odhitel skozi vrata, preveč skromen, da bi počakal zasluženo občudovanje za svoj nenavaden kombinacijski talent.

(Dalje prihodnjič)

—o—

Oglašajte v "Amer. Domovini"

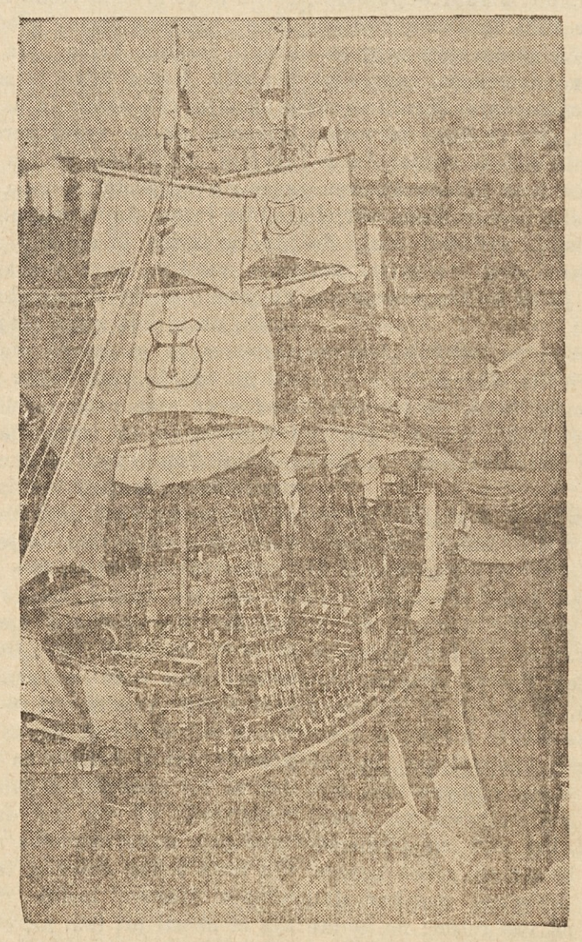

PRIPRAVLJENA NA SPLOVITEV — Arno Meyer stoji ob ribniku v Zah. Berlinu, ko pregleduje zadnje podrobnosti na modelu jadrnice "Orel iz Luebecka." Gradil jo ej v prostem času nekako tri leta. Dolga je okoli 6, visoka pa 8 čevljev.

SAJ JE V REDU! — Znana filmska diva Sofija Loren gleda, če se je dobro nalepotičila, med tem ko njen tovariš Toni Perkins gleda v drugo smer. Slika je bila posneta v Parizu med snemanjem nekega filma.

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

*

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

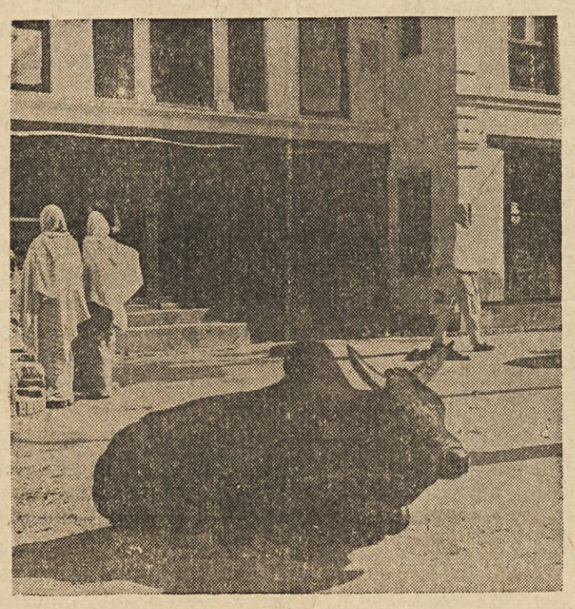

ZASPAN DAN — Življenje v glavnem mestu Nepala v Katmandu-ju je včasih resnično zaspano. Redki ljudje gredo brezbrižno svojo pot, ko se je bivol vlegel sredi ceste.

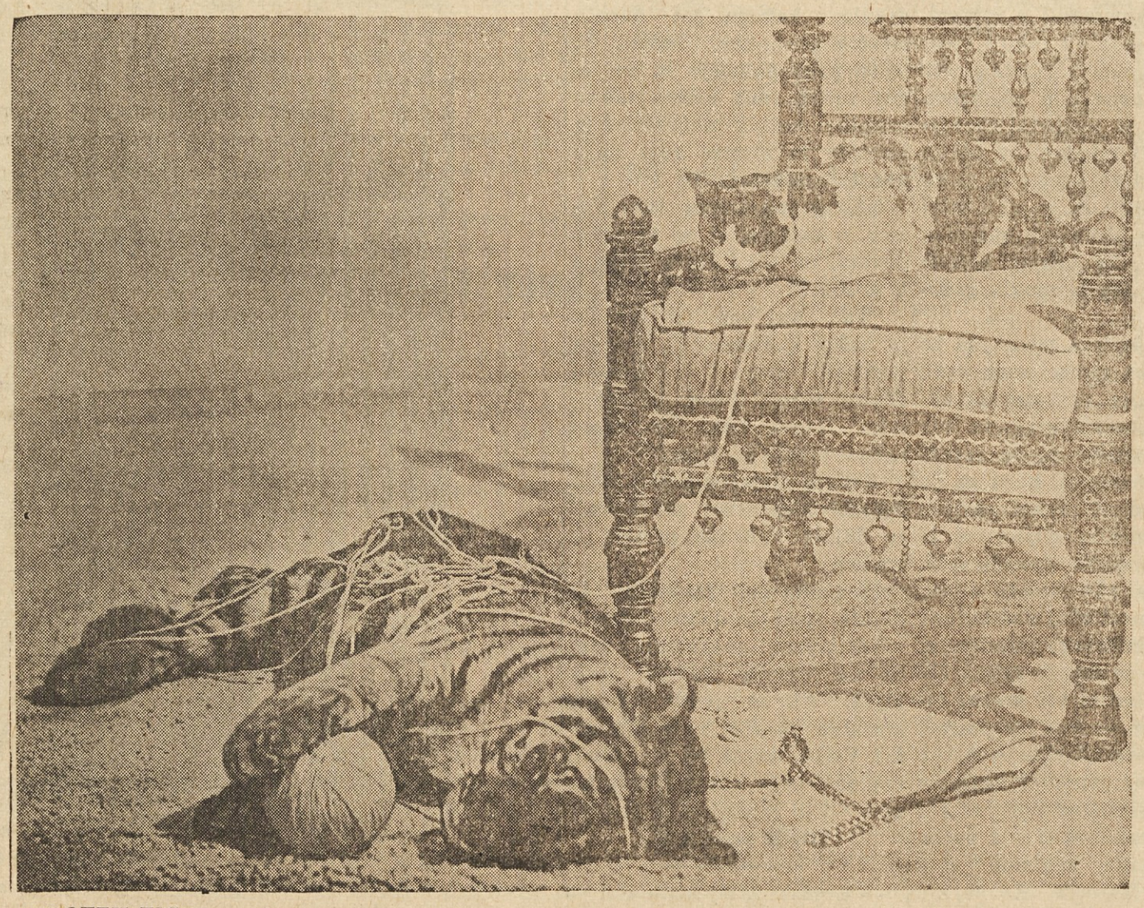

KROTEK TIGER — Štiri mesece stari tiger se zadovoljno igra s klobčičem volne, ko ga mačka skrbno opazuje s stola. Mladi tiger nastopa v filmu "črni živalski vrt," ki ga snemajo v Hollywoodu.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

TINLEY PARK — Must sell — 2 bedrm. ranch, compl. fin, bsmt. with rec. rm. GI. Loan. Many extras. By owner. LU 2-8498. (20)

NILES — Ranch house, 3 yrs. old. Close to schools, shopping, churches and transp. 3 bedrooms, 1 bath, utility rm., kitchen. Beakfast nook. Living rm., dining rm., 2 car gar. Gas heat. Will sacrifice for $23,000. By owner. Call 825-5022. (19)

BUSINESS OPPORTUNITY

FOR SALE OR LEASE

Small going restaurant, Est. business. Only $850.00. Phone 264-9432. (20)